

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

	Էջ
ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ	3
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	6
ՀԱՄԱՊԱՐԹԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	7
ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	8
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	9
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	10

Հիմնադրամի գտնվելու վայրը՝	ՀՀ, ք. Երևան 0037, Ուլնեցու 31
Իրավական ձևը՝	Հիմնադրամ
Հիմնական գործունեության նկարագիրը՝	Կազմակերպության գործունեության բնույթը ներկայացված է Ծանոթագրություն 1-ում
Գործադիր տնօրեն՝	Աշոտ Կիրակոսյան

ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է Հայաստանի Տարածքային Զարգացման Հիմնադրամի ղեկավարությանը

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել Հայաստանի Տարածքային Զարգացման Հիմնադրամի ("ՀՏԶՀ" կամ "Հիմնադրամ") ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, կապիտալում փոփոխությունների, և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի բաղադրականության ամփոփը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում ՀՏԶՀ-ի ֆինանսական վիճակը 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Հաշվապահների Միջազգային Դաշնության (ՀՄԴ) ներքո գործող Աուդիտի և Երաշխավորման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ԱՌՄՄԽ) կողմից հրապարակված Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս հաշվետվության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» պարբերությունում: Մենք անկախ ենք ՀՏԶՀ-ից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված *Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք)* և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀՄԷՄԽ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

ՀՏԶՀ-ի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Հիմնադրամը լուծարելու կամ Հիմնադրամի գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամուռն են կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն:

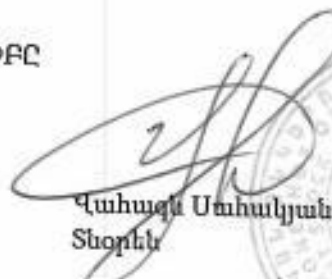
Ի լրումն

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում,
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Հիմնադրամի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար,

- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամուտությունը,
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք արդյոք առկա է էական անորոշություն ղեպերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի հաշվետվությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր հաշվետվության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Մակայն, ապագա ղեպերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Հիմնադրամին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

Ղեկավարությանը, ի թիվս այլ հարցերի, տեղեկացնում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

«Բի-Դի-Օ Արմենիա» ՓԲԸ
25 հունիսի, 2018թ.

Վահագն Սամակյան, FCCA
Տնօրեն

Գևորգ Խաչատրյան, FCCA
Աուդիտոր

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	ծնք.	31.12.2017 ԱՄՆ դոլար	31.12.2016 ԱՄՆ դոլար
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	3	148,702	176,805
Ստացվելիք ֆուդեր	4	177,901,454	183,625,098
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		178,050,156	183,801,903
Ընթացիկ ակտիվներ			
Կանխավճարներ	5	3,508,432	753,076
Դրամական միջոցներ	6	24,984,468	26,110,187
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		28,492,900	26,863,263
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		206,543,056	210,665,166
ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Կապիտալ			
Հիմնադիրների ներդրումներ	7	151,631	151,631
Կուտակված դեֆիցիտ		(184,536)	(172,630)
Ընդամենը կապիտալ		(32,905)	(20,999)
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Շնորհներ կառավարությունից	8	205,985,312	210,320,293
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		205,985,312	210,320,293
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կրեդիտորական պարտքեր	9	590,649	365,872
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		590,649	365,872
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		206,543,056	210,665,166

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի ղեկավարության կողմից 2018թ. հունիսի 25-ին: Կից ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասն են:

Աշոտ Կիրակոսյան

Գործադիր տնօրեն

Լևոն Դուլյան

Ֆինանսավարչական տնօրեն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

	Շնթ.	2017 ԱՄՆ դոլար	2016 ԱՄՆ դոլար
Ծրագրային ծախսեր	10	(12,627,114)	(9,385,103)
Եկամուտ շնորհներից	8	12,627,114	9,385,103
Այլ եկամուտ/(ծախս), զուտ		3,046	-
Օգուտ/(կորուստ) փոխարժեքային տարբերությունից, զուտ		(14,340)	5,247
Տարվա արդյունք մինչև հարկումը		(11,294)	5,247
Շահութահարկ		(612)	-
Տարվա արդյունք		(11,906)	5,247
Այլ համապարփակ եկամուտ		-	-
Տարվա համապարփակ արդյունք		(11,906)	5,247

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի ղեկավարության կողմից 2018թ. հունիսի 25-ին: Գից ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասն են:

Աշոտ Կիրակոսյան
 Գործադիր տնօրեն

Լևոն Դուլյան

Ֆինանսավարչական տնօրեն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
 Կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

	Հիմնադիրների ներդրումներ ԱՄՆ դոլար	Կուտակված դեֆիցիտ ԱՄՆ դոլար	Ընդամենը ԱՄՆ դոլար
Առ 1 հունվարի 2016թ.	151,631	(177,877)	(26,246)
Տարվա արդյունք	-	5,247	5,247
Առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	151,631	(172,630)	(20,999)
Տարվա արդյունք		(11,906)	(11,906)
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	151,631	(184,536)	(32,905)

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի ղեկավարության կողմից 2018թ. հունիսի 25-ին: Կից ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասն են:

Աշոտ Կիրակոսյան

Գործադիր տնօրեն

Լևոն Դուլյան

Ֆինանսավարչական տնօրեն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

	2017	2016
	ԱՄՆ դոլար	ԱՄՆ դոլար
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ստացված ֆոնդեր		
ՄԱՏԶ	7,742,652	9,219,306
Ջերմուկ	2,483,629	-
USAID շնորհ	2,387,119	286,757
ՄԱԲԾ	766,443	3,779,650
SDC շնորհ	354,180	-
ՏՏԵԶ	144,255	-
SDC շնորհ-1	-	6,646
ՀՄՆՀ III	-	-
	13,878,278	13,292,359
Ծրագրային ծախսեր		
ՄԱՏԶ	(6,965,221)	(8,868,111)
Ջերմուկ	(1,030,769)	-
USAID շնորհ	(2,347,416)	(278,251)
ՄԱԲԾ	(4,502,864)	(490,960)
SDC շնորհ	(107,916)	-
ՏՏԵԶ	(53,494)	-
SDC շնորհ-1	(6)	(4,560)
ՀՄՆՀ III	(16,045)	(12,216)
	(15,023,731)	(9,654,098)
Այլ գործառնական դրամական միջոցների հոսքեր, զուտ	35,637	15,171
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	(1,109,816)	3,653,432
Փոխարժեքային տարբերություններ	(15,903)	4,710
Դրամական միջոցների զուտ հոսք	(1,125,719)	3,658,142
Դրամական միջոցների մնացորդը տարեկզբին	26,110,187	22,452,045
Դրամական միջոցների մնացորդը տարեվերջին	24,984,468	26,110,187

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի ղեկավարության կողմից 2018թ. հունիսի 25-ին: Կից ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասն են:

Աշոտ Կիրակոսյան
 Գործադիր տնօրեն

4.3/կն

Լևոն Դուլյան
 Ֆինանսավարչական տնօրեն

[Signature]

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1 Հիմնադրամը և գործունեությունը

Հայաստանի Տարածքային Զարգացման Հիմնադրամը (ՀՏԶՀ) Հայաստանի Սոցիալական Ներդրումների Հիմնադրամի (ՀՄՆՀ) իրավահաջորդն է 2015թ.-ից սկսած: ՀՏԶՀ-ն 04.08.2015թ.-ից գործունեությունը շարունակում է նոր կանոնադրության հիման վրա՝ շարունակելով ՀՄՆՀ-ի բնականոն գործունեությունը:

ՀՄՆՀ-ն ստեղծվել է 11.04.2000թ. միակ հիմնադիր ՀՀ Կառավարության № 162 որոշման համաձայն՝ որպես անկախ, շահույթ չհետապնդող կազմակերպություն՝ համայնքներում փոքրածավալ ենթակառուցվածքների վերականգնմանը և կենսամակարդակի բարելավմանը աջակցելու նպատակով: ՀՄՆՀ-ն գրանցվել է 2000թ. սեպտեմբերի 13-ին ՀՀ Արդարադատության նախարարության № 988 հրամանի համաձայն:

ՀՏԶՀ-ի հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0037, Ուլնեցու 31:

ՀՏԶՀ-ն իրականացնում է ծրագրեր ուղղված.

- բնակչության բարեկեցության մակարդակի բարձրացմանը՝ սոցիալական և տնտեսական ենթակառուցվածքների և հանրային ծառայությունների, աշխատանքի, ներդրումային գործունեության որակի և հասանելիության բարելավման միջոցով,
- ՀՀ-ի տարածաշրջանների ինստիտուցիոնալ և ֆինանսական հզորացմանը:

Ծրագրերը ֆինանսավորվում են ՀՀ Կառավարության կողմից՝ հիմնականում միջազգային դոնորներից ստացված ֆոնդերի միջոցներով: Զարգացման Միջազգային Ընկերակցությունը (ԶՄԸ, IDA), Վերակառուցման և Զարգացման Միջազգային Բանկը (ՎԶՄԲ, IBRD) և Ասիական Զարգացման Բանկը (ԱԶԲ, ADB) հանդիսանում են ամենախոշոր դոնորները:

Ծրագրերը համաֆինանսավորվում են՝

- ՀՀ Կառավարության,
- տեղական համայնքների և
- այլ հովանավորների կողմից:

1.2 Իրականացվող ծրագրեր

Հիմնադրամն օրվանից ՀՏԶՀ/ՀՄՆՀ-ն իրականացրել է մի շարք հիմնական ծրագրեր՝ ՀՄՆՀ I, ՀՄՆՀ II, ՀՄՆՀ III, ՄՆՏԶ, ՄԱԲԾ և ՏՏԵԶ որոնց նպատակն է՝ բարձրացնել աղքատ և խոցելի խմբերի կենսամակարդակը հետևյալ միջոցներով.

ա/ աղքատ համայնքներում համայնքային ենթակառուցվածքների ու ծառայությունների ծածկույթի մեծացում, որակի և հասանելիության բարելավում,

բ/ համայնքային և քաղաքային մակարդակներով ինստիտուցիոնալ օժանդակ կարողությունների խթանում, որպեսզի բարելավվեն ծառայությունների մատուցման որակը և շարունակականությունը, համայնքային ներդրումները, հաշվետվողականությունը, և բարձրացվի շահառուների մասնակցությունը տեղական մակարդակով:

31.12.2017թ.-ին ավարտվող տարում, ՀՏԶՀ-ն իրականացրել է հետևյալ Ծրագրերը.

- “ՄՆՏԶ” - “Սոցիալական Ներդրումների և Տարածքային Զարգացման” Օրագիրը, որը ֆինանսավորվում է ՀՀ-ի և ՎՋՄԲ միջև 08.04.2015թ.-ին կնքված IBRD Loan Number 8483-AM համաձայնագրով՝ 30,000,000 USD գումարի չափով: Օրագրի նպատակն է համայնքային և միջհամայնքային ենթակառուցվածքների որակի և հասանելիության բարելավումը:
Վարկի ֆինանսավորման ավարտը սահմանված է 30.06.2020թ.-ը:
- “ՍԱԲՕ” - “Մեյամիկ անվտանգության բարելավման Օրագիր”, որը ֆինանսավորվում է ԱԶԲ-ի և ՀՀ-ի միջև 19.10.2015թ. կնքված ADB Loan 3284-ARM վարկային համաձայնագրով՝ 83,600,000 USD գումարի չափով: Օրագրի նպատակն է կառուցել երկրաշարժադիմացկուն դպրոցներ և բարելավել բնական աղետների արձագանքումը:
ՍԱԲՕ ծրագրի ավարտը սահմանված է 31.05.2021թ.-ը:
- “USAID շնորհ” - “Տեղական կառավարման բարեփոխումների” Օրագիր, որը ֆինանսավորվում է ԱՄՆ-ի Միջազգային Զարգացման Գործակալության (USAID) և ՀՏԶՀ-ի միջև 10.08.2015թ. կնքված Իրականացման նամակի 8,600,000 USD գումարի չափով: Օրագրի նպատակն է ֆինանսավորել 14 փորձնական խոշորացվող համայնքներում միջհամայնքային ծրագրերը:
Օրագրի ավարտը սահմանված է 10.08.2020թ.-ը:
- “ՏՏԵԶ” - “Տեղական տնտեսության և ենթակառուցվածքների զարգացման” Օրագիր, որը ֆինանսավորվում է ՎՋՄԲ-ի և ՀՀ-ի միջև 23.02.2016թ. կնքված IBRD Loan Number 8572-AM վարկային համաձայնագրով՝ 55,000,000 USD գումարի չափով: Օրագրի նպատակն է Հայաստանի ընտրված մարզերում (Կոտայք, Վայոց Ձոր, Սյունիք, Լոռի, Արմավիր, Արարատ) տեղական տնտեսության մեջ զբոսաշրջության ավելի մեծ մասնակցության համար ենթակառուցվածքային ծառայությունների և ինստիտուցիոնալ կարողությունների բարելավումը: Մասնավորապես, Օրագիրը աջակցում է բիզնես և ներդրումային միջավայրին՝ Փոքր և Միջին Ձեռնարկություններ (ՓՄՁ) ստեղծման, աճի, նորարարությունների համար:
Օրագիրն ուժի մեջ է մտել 29.12.2016թ.-ին: Օրագրի հետ կապված աշխատանքները սկսվել են 21.04.2017թ.-ից: ՎՋՄԲ Loan Number 8572-AM վարկի ֆինանսավորման ավարտը սահմանված է 30.04.2021թ.-ը:
- “SDC շնորհ” - 23.09.2016թ.-ին կնքված “Սոցիալական Ներդրումների և Տարածքային Զարգացման” դրամաշնորհային ծրագիրը, որը ֆինանսավորվում է Շվեյցարիայի Զարգացման և Համագործակցության Գործակալության (SDC) կողմից և ստորագրված 13.10.2016թ.-ին ՀՀ-ի և ՎՋՄԲ-ի միջև՝ 2,428,300 USD գումարի չափով: Օրագրի նպատակն է՝ բարելավել Հայաստանի հարավային մասում համայնքների կարողությունները՝ ապահովելու կայուն հանրային ենթակառուցվածքների և ծառայությունների հասանելիությունը իրենց քաղաքացիներին:
Օրագիրն ուժի մեջ է մտել 02.02.2017թ.-ին: Օրագրի աշխատանքները սկսվել են 15.03.2017թ.-ից: Օրագրի ավարտման ժամկետ է սահմանված 31.12.2018թ.-ը:
- ՀՀ Վայոց ձորի մարզի Ջերմուկի համայնքում առաջնահերթ լուծում պահանջող հիմնախնդիրների լուծման ծրագիր, որը ֆինանսավորվում է ՀՀ պետական բյուջեի միջոցներից 1,190,693.5 հազար դրամ գումարի չափով:

2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ

2.1 Պատրաստման հիմունքները

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահների Միջազգային Ֆեդերացիայի կողմից ընդունված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն՝ ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

ա) 2017թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ

- ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարելավումներ (2014-2016 շրջան). ՖՀՄՍ 12 “Այլ կազմակերպություններում մասնակցության բացահայտում”;
- ՀՀՄՍ 12 “Շահութահարկեր” (Փոփոխություն – Զօգտագործված վնասների գծով հետաձգված հարկային ակտիվի ճանաչում);
- ՀՀՄՍ 7 “Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն” (Բացահայտումների նախաձեռնության փոփոխություններ):

Նշվածներից ոչ մեկը չունի նշանակալի ազդեցություն Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՁԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

բ) Նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն մտել

#	Հրապարակում	Հրապարակման որդեգրման արդյունքում հաշվառման քաղաքականության մեջ ակնկալվող փոփոխությունների էությունը	Ժամկետը, երբ նախատեսվում է ՖՀՄՄ-ի կիրառումը	Ժամկետը, երբ Կազմակերպությունը պլանավորում է առաջին անգամ կիրառել հրապարակումը	Առաջին կիրառման ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվության վրա
1	ՖՀՄՄ 9 Ֆինանսական գործիքներ (2014)	<i>ՖՀՄՄ 9 Ֆինանսական գործիքներ (2014թ.) ստանդարտը ներառում է ֆինանսական գործիքների հետ կապված ծրագրերի բոլոր երեք փուլերը (դասակարգում ու չափում, արժեզրկում ու հեջի հաշվառում) մասին վերջնական պահանջները:</i>	2018թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2018թ. հունվար	Ազդեցություն չի նախատեսվում
2	ՖՀՄՄ 15 Հաճախորդների հետ կնքած պայմանագրերից հասույթ	<i>ՖՀՄՄ 15 ստանդարտը սահմանում է մեկ միասնական մոդել՝ հաշվառելու հաճախորդների հետ կնքած պայմանագրերից հասույթը: Ստանդարտում նշված սկզբունքով ընկերությունը պետք է ապրանքների մատակարարումից կամ ծառայությունների մատուցումից հասույթը ճանաչի այն արժեքով, որն արտացոլում է նշված ապրանքների կամ ծառայությունների դիմաց անկեկալվող հատուցումը:</i>	2018թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2018թ. հունվար	Ազդեցություն չի նախատեսվում
3	ՖՀՄՄ 16 Վարձակալություն (2017)	<i>ՖՀՄՄ 16 ստանդարտի համաձայն վարձակալը ճանաչում է վաճակալվող գույք հանդիսացող ակտիվները և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Վաճակալվող գույք հանդիսացող ակտիվները դիտարկվում են մաշվում են այլ ոչ ֆինանսական ակտիվների նման, իսկ պարտավորության գծով հաշվարկվում է տոկոսագումար: Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբում չափվում է վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարվելիք սպազա վարձավճարների ներկա արժեքով:</i>	2019թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2019թ. հունվար	Ազդեցություն չի նախատեսվում
4	ՖՀՄՄԿ 22 Արտարժույթով գործարքներ	<i>Մեկնաբանումը վերաբերում է արտարժույթով գործարքներին ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն, որտեղ առկա է արտարժույթով արտահայտված հատուցում կամ գնանշում:</i>	2018թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը	2018թ. հունվար	Ազդեցություն չի նախատեսվում

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

#	Հրապարակում	Հրապարակման որդեգրման արդյունքում հաշվառված հաշվառման քաղաքականության մեջ ակնկալվող փոփոխությունների էությունը	Ժամկետը, երբ նախատեսվում է ՖՀՄՄ-ի կիրառումը	Ժամկետը, երբ Կազմակերպությունը պլանավորում է առաջին անգամ կիրառել հրապարակումը	Առաջին կիրառման ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվության վրա
	կանխավճարային եղանակով	<i>Ընկերությունը ճանաչում է կանխավճար (ակտիվ) կամ հետաձգված եկամուտ (պարտավորություն) նշված հատուցման գծով մինչև համապատասխան ակտիվի, ծախսի կամ եկամտի ճանաչումը: Ընդ որում կանխավճարը կամ հետաձգված եկամուտը ֆինանսական ակտիվ կամ պարտավորություն չեն համարվում:</i>	թույլատրելի է		
5	ՖՀՄՄԿ 23 Շահութահարկի գծով անորոշություն (հրապարակվել է 2017թ. հունիսին)	<i>Մեկնաբանությունը ներկայացնում է, թե ինչպես որոշել հարկվող շահույթը/վնասը, հարկային բազան, չօգտագործված հարկային վնասները, չօգտագործված հարկային զեղչերը և հարկային տոկոսադրույքները, երբ առկա է անորոշություն ՀՀՄՄ 12, “Շահութահարկեր”, ստանդարտի հաշվառման նպատակով:</i>	Ուժի մեջ են մտնում 2019թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	2019թ. հունվար	Ազդեցություն չի նախատեսվում

2.2 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

2.3 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

ՀՏՁՀ-ի ֆունկցիոնալ արժույթը Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է՝ ՀՀ դրամը: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը ԱՄՆ դոլարն է (USD):

2.4 Նշանակալի հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Հիմնադրամը գնահատումներն ու դատողությունները մշտապես վերանայվում են՝ հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, ինչպես նաև ապագա իրադարձությունների վերաբերյալ ողջամիտ ակնկալիքների վրա: Այդուհանդերձ, փաստացի փորձը կարող է տարբերվել կատարված գնահատումներից և ենթադրություններից:

Հաշվետու տարում առկա չեն գնահատումները և ենթադրությունները, որոնք պարունակում են զգալի ռիսկ, որոնք կարող են հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտումների պատճառ հանդիսանալ:

Իրական արժեքի չափում

Մի շարք ակտիվներ և պարտավորություններ պահանջվում է չափել իրական արժեքով և/կամ բացահայտել դրանց իրական արժեքը Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հիմնադրամի ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափման համար հնարավորինս օգտագործվում են շուկայական դիտելի ելակետային տվյալներ: Իրական արժեքի չափման համար օգտագործվող ելակետային տվյալները դասակարգվում են ըստ տարբեր մակարդակների՝ կախված նրանից, թե որքանով են գնահատման մեթոդի մեջ օգտագործվող տվյալները դիտելի («իրական արժեքի հիերարխիա»):

• Մակարդակ 1. Նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճշգրտված)

• Մակարդակ 2. Ուղղակի կամ անուղղակիորեն դիտելի ելակետային տվյալներ՝ բացառությամբ 1-ին մակարդակում ներառվող գնանշվող գներից

• Մակարդակ 3. Ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ (այսինքն՝ հիմնված չեն շուկայական տվյալների վրա)

Ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգումը վերոնշյալ մակարդակներում հիմնվում է ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալների վրա, որոնք ունեն զգալի ազդեցություն իրական արժեքի չափման վրա: Տեղափոխությունը մի մակարդակից մյուսը ճանաչվում է այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում այն տեղի է ունենում:

2.5 Ֆինանսական գործիքներ - Ռիսկերի կառավարում

Իր գործունեության արդյունքում Հիմնադրամը կարող է ենթարկվել հետևյալ ֆինանսական ռիսկերին՝

- Պարտքային ռիսկ
- Իրացվելիության ռիսկ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

Հիմնադրամը կարող է ենթարկվել իր կողմից ֆինանսական գործիքների օգտագործումից առաջացող ռիսկերի, ինչպես բնորոշ է մյուս բոլոր ձեռնարկատիրական գործունեություններին: Սույն ծանոթագրությունում ներկայացված են Հիմնադրամի նպատակները, քաղաքականությունը, ռիսկերի կառավարման գործընթացները և դրանց չափման մեթոդները: Սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված է քանակական տեղեկատվություն վերոնշյալ ռիսկերի վերաբերյալ: Ֆինանսական գործիքներից առաջացող ռիսկերի, Հիմնադրամի նպատակների, քաղաքականության, ռիսկերի կառավարման գործընթացների և դրանց չափման մեթոդների հետ կապված նախորդ ժամանակաշրջանների համեմատ էական փոփոխություններ չեն գրանցվել (եթե այլ բան սահմանված չէ):

(ա) Հիմնական ֆինանսական գործիքներ

Հիմնադրամի հիմնական ֆինանսական գործիքները, որոնցից առաջանում են ռիսկեր, ներկայացված են ստորև.

- Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ
- Կրեդիտորական պարտքեր

(բ) Ֆինանսական գործիքներ ըստ կատեգորիաների

<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>	Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր	
	31.12.2017թ. ԱՄՆ դոլար	31.12.2016թ. ԱՄՆ դոլար
Ստացվելիք ֆոնդեր	177,901,454	183,625,098
Դրամական միջոցներ	24,984,468	26,110,187
	202,885,922	209,735,285

<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>	Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ	
	2017թ. ԱՄՆ դոլար	2016թ. ԱՄՆ դոլար
Կրեդիտորական պարտքեր	590,649	365,872
	590,649	365,872

(գ) Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները ներառում են դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, կրեդիտորական պարտքեր:

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների, կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը հավասարվում է իրական արժեքին դրանց կարճաժամկետ բնույթի հետևանքով:

Հավելված Ա-ում ներկայացված են իրական արժեքի հիերարխիայի, գնահատման մեթոդների և իրական արժեքի որոշման հետ կապված նշանակալի ոչ դիտելի ելակետային տվյալների մանրամասներ, որոնք ընդգրկված են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում:

Ընդհանուր նպատակներ, քաղաքականություն և գործընթացներ

Հիմնադրամի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումն իրականացվում է հոգաբարձուների խորհրդի կողմից:

Հոգաբարձուների խորհրդի նպատակն է սահմանել քաղաքականություն, որը հնարավորինս կնվազեցնի ռիսկը՝ հնարավորինս բացառելու Հիմնադրամի արդյունավետ գործունեությանը խանգարող հանգամանքների առաջացումը: Այդ քաղաքականության մանրամասները ներկայացված են ստորև:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վեճակների ռիսկ է՝ պայմանավորված հաճախորդի կամ ֆինանսական գործիքի կողմերի պայմանագրային պարտականությունների չկատարմամբ: Հիմնադրամը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի, որը հիմնականում առաջանում է բանկերում պահվող դրամական միջոցներից:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է Հիմնադրամի ֆինանսական ծախսերից և պարտքային գործիքների հիմնական գումարների մարումներից: Իրացվելիության ռիսկը կապված է Հիմնադրամի՝ ֆինանսական պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում մարելու հետ կապված դժվարությունների հետ:

Համաձայն Հիմնադրամի քաղաքականության՝ Հիմնադրամը պետք է ունենա պարտավորությունների մարման համար բավարար դրամական միջոցներ: Այս առումով այն ձգտում է պահպանել բավարար դրամական միջոցներ, որպեսզի կարողանա մարել սահմանված պարտավորությունները:

Ստորև ներկայացված են Հիմնադրամի ֆինանսական պարտավորությունների (չգեղջված պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր) մարման պայմանագրային ժամկետները:

	Մինչև 1 ամիս ԱՄՆ դոլար	1-ից 3 ամիս ԱՄՆ դոլար	3-ից 12 ամիս ԱՄՆ դոլար	1-ից 5 տարի ԱՄՆ դոլար	5 տարուց ավել ԱՄՆ դոլար
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ					
Կրեդիտորական պարտքեր	18,181	45,510	437,848	89,110	-
	18,181	45,510	437,848	89,110	-

2.6. Գործարքներ արտարժույթով

Արտարժույթը ՀՏԶՀ-ի ֆունկցիոնալ արժույթից տարբերվող արժույթն է:

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի՝ գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Որպես փոխարժեք ընդունվում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված արժութային շուկայում արտարժույթի նկատմամբ ֆունկցիոնալ արժույթի միջին փոխարժեքը:

ՀՏՁՀ-ի բանկային հաշիվները վարվում, իսկ գործարքներն իրականացվում են ԱՄՆ դոլարով և ՀՀ դրամով: ՀՀ դրամով արտահայտված գործարքները փոխարկվում են ԱՄՆ դոլարի հետևյալ կերպ.

- ՀՀ դրամով արտահայտված Հայաստանի Հանրապետության հատկացումները ներկայացվում են ԱՄՆ դոլարով յուրաքանչյուր փոխանցման օրվա ՀՀ Կենտրոնական բանկի սահմանած փոխարժեքով.
- ՀՀ դրամով արտահայտված ծախսերի վճարումները կապալառուներին և այլ մատակարարներին ներկայացվում են ԱՄՆ դոլարով վճարման օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի սահմանած փոխարժեքով:

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված պաշտոնական փոխարժեքն է՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 483.65 դրամ:

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված պաշտոնական փոխարժեքն է՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 483.17 դրամ:

2.7. Դրամաշնորհներ կառավարությունից

Կառավարությունից ստացված դրամաշնորհները, որոնք որոշակի պայմաններով տրվում են ՀՏՁՀ կանոնադրական գործունեության իրականացման նպատակով, ճանաչվում են իրենց իրական արժեքով, երբ կա հիմնավորված երաշխիք, որ.

- ա) ՀՏՁՀ-ն կատարելու է դրամաշնորհներին հարակից պայմանները, և
- բ) դրամաշնորհներն ստացվելու են:

Հիմնական միջոցների ձեռքբերմանը վերաբերող դրամաշնորհները հետաձգվում են և ճանաչվում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային մեթոդով՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ծախսերին վերաբերող դրամաշնորհները հետաձգվում են և ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն ժամանակաշրջաններում, որոնց ընթացքում դրանք փոխհատուցում են այն ծախսումները, որոնց համար ստացվել են:

2.8 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները՝ ըստ անհրաժեշտության: Ընթացիկ վերանորոգումները և պահպանման ծախսերը ծախսագրվում են նրանց կատարման պահին: Հիմնական միջոցների բաղկացուցիչների փոխարինման ծախսերը կապիտալացվում են, իսկ փոխարինված բաղկացուցիչները ապաճանաչվում են: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով՝ կիրառելով մաշվածության հետևյալ տարեկան տոկոսաչափերը՝

Մեքենասարքավորումներ	20%
Տրանսպորտային միջոցներ	20%
Գրասենյակային գույք	20%

2.9. Դրամական միջոցներ

Դրամական միջոցները բաղկացած են բանկային հաշիվների մնացորդներից:

2.10. Կանխավճարներ

Կանխավճարները հաշվառվում են՝ արժեքից հանելով արժեզրկումից կորուստները: Եթե կա հայտանիշ, որ կանխավճարի հետ կապված ակտիվը, ապրանքը կամ ծառայությունը չեն ստացվելու, կանխավճարի հաշվեկշռային արժեքը համապատասխանաբար դուրս է գրվում, իսկ դրա համապատասխան արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

3. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցներն իրենցից ներկայացնում են ակտիվներ, որոնք ձեռք են իրականացվող բերվել ծրագրերի շրջանակներում ՀՏՀ-ում օգտագործման համար:

ԱՄՆ դոլար

Ծրագրեր	ՀՄՀ III	ՄՆՏԶ	USAID շնորհ	SDC շնորհ	ՍԱԲԾ	ՏՏԵԶ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>							
Առ 1 հունվարի 2016թ.	332,202	10,229	5,359	16,510	-	-	364,300
Ձեռքբերումներ	-	106,389	18,760	1,399	44,117	-	170,665
Առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	332,202	116,618	24,119	17,909	44,117	-	534,965
Ձեռքբերումներ	-	5,777	4,112	-	-	711	10,600
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	332,202	122,395	28,231	17,909	44,117	711	545,565
<i>Գուտակված մաշվածություն</i>							
Առ 1 հունվարի 2016թ.	316,394	2,063	1,082	3,300	-	-	322,839
Տարեկան մաշվածության ծախս	7,180	14,681	3,709	3,564	6,187	-	35,321
Առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	323,574	16,744	4,791	6,864	6,187	-	358,160
Տարեկան մաշվածության ծախս	8,628	16,044	4,080	3,546	6,317	88	38,703
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	332,202	32,788	8,871	10,410	12,504	88	396,863
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>							
Առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	8,628	99,874	19,328	11,045	37,930	-	176,805
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	-	89,607	19,360	7,499	31,613	623	148,702

31.12.2017թ. դրությամբ 332,202 ԱՄՆ դոլար (31.12.2016թ.՝ 330,209 ԱՄՆ դոլար) սկզբնական արժեքով հիմնական միջոցներն ամբողջությամբ մաշված են:

4. Ստացվելիք ֆոնդեր

Իրենցից ներկայացնում են ՀՏՀ ծրագրերի իրականացման համար ստացվելիք ֆոնդերը.

Ծրագիր	Նշում	31.12.2017 USD	31.12.2016 USD
ՏՏԵԶ	4.1	68,433,870	68,715,625
SDC շնորհ	4.2	2,164,470	-
ՄՆՏԶ	4.3	24,255,627	31,998,279
ՍԱԲԾ	4.4	76,357,222	73,833,811
USAID շնորհ	4.5	6,690,265	9,077,383
		<u>177,901,454</u>	<u>183,625,098</u>

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվառություններին կից ծանոթագրություններ
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

4.1 ՏՏԵԶ

	IBRD 8572-AM USD	ՀՀ Կառավարության համաֆին. USD	Ընդամենը USD
Ստացելիք առ 31.12.2016թ.	55,000,000	13,715,625	68,715,625
Շնորհված	-	-	-
Ստացված	(270,896)	(10,859)	(281,755)
Ստացվելիք առ 31.12.2017թ.	54,729,104	13,704,766	68,433,870

4.2 SDC շնորհ

	SDC շնորհ USD	Համայնքի ներդրում USD	Ընդամենը USD
Ստացելիք առ 31.12.2016թ.	-	-	-
Շնորհված	2,428,300	90,350	2,518,650
Ստացված	(314,915)	(39,265)	(354,180)
Ստացվելիք առ 31.12.2017թ.	2,113,385	51,085	2,164,470

4.3 ՄԼՏԶ

	IBRD 8483-AM USD	ՀՀ Կառավարության համաֆինանս սավորում USD	Համայնքի ներդրում USD	Դոնոր USD	Ընդամենը USD
Առ 31.12.2016թ.	22,726,528	8,348,446	922,589	716	31,998,279
Շնորհված	-	-	-	-	-
Ստացված	(5,518,643)	(1,792,986)	(431,023)	-	(7,742,652)
Առ 31.12.2017թ.	17,207,885	6,555,460	491,566	716	24,255,627

4.4 ՄԱԲԾ

	ADB Loan 3284-ARM USD	ՀՀ Կառավարության համաֆին. USD	Ընդամենը USD
Առ 31.12.2016թ.	55,421,685	18,412,126	73,833,811
Շնորհված	-	-	-
Վերագնահատում	3,289,854	-	3,289,854
Ստացված	-	(766,443)	(766,443)
Առ 31.12.2017թ.	58,711,539	17,645,683	76,357,222

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

4.5 USAID շնորհ

	USAID շնորհ USD	Համայնքի ներդրում USD	Ընդամենը USD
Առ 31.12.2016թ.	8,295,404	781,979	9,077,383
Շնորհված	-	-	-
Ստացված	(2,324,404)	(62,715)	(2,387,119)
Առ 31.12.2017թ.	5,971,000	719,264	6,690,265

5. Կանխավճարներ

	31.12.2017 USD	31.12.2016 USD
Ծրագիր		
ՄԱԲԾ	2,553,996	-
ՄՆՏԶ (ա)	642,958	753,076
Զերմուկ	311,478	-
	3,508,432	753,076

ա/ Մինչև 20% կանխավճար տրամադրվում է շինարարական աշխատանքների իրականացնող կազմակերպություններին՝ համապատասխան բանկային երաշխիքների ստացման դեպքում:

6. Դրամական միջոցներ

	Արժույթ	31.12.2017 USD	31.12.2016 USD
ՀՄՆՀ III			
Ընթացիկ հաշիվ (ա)	AMD	104,946	93,900
Համայնքների ներդրման հաշիվ		7,804	-
Դոնորների հաշիվ		847	-
		113,597	93,900
SDC շնորհ-1			
SDC շնորհ-1	CHF	-	168
		-	168
SDC շնորհ			
SDC շնորհ	USD	207,001	-
Համայնքների ներդրման հաշիվ	AMD	39,061	-
		246,062	-
ՄՆՏԶ			
Նպատակային հաշիվ (IBRD 8283-AM)	USD	928,023	201,947
ՀՀ Կառավարության համաֆին. հաշիվ	AMD	-	-

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

Դոնորների հաշիվ	AMD	1,832	20,143
Տեղական հաշիվ	AMD	-	5
Դրամարկդ	AMD	-	96
		<u>1,524,126</u>	<u>746,714</u>
ՍԱԲԾ			
Դեպոզիտային հաշիվ (ADB 3284-ARM)	USD	21,504,883	25,241,353
		<u>21,504,883</u>	<u>25,241,353</u>
USAID շնորհ			
Դրամաշնորհի հաշիվ	USD	323	19,654
Համայնքների ներդրման հաշիվ	AMD	63,004	4,161
		<u>63,327</u>	<u>23,815</u>
ՏՏԵԶ			
Դրամաշնորհի հաշիվ	USD	90,595	-
		<u>90,595</u>	<u>-</u>
Ջերմուկ			
Դրամաշնորհի հաշիվ	AMD	1,437,497	-
		<u>1,437,497</u>	<u>-</u>
Այլ հաշիվներ	AMD	4,381	4,237
		<u>24,984,468</u>	<u>26,110,187</u>

(ա) ՀՄՆՀ III-ի ընթացիկ հաշիվը բաղկացած է Հայանքների ներդրման ֆոնդի մնացորդից (USD 113,597) մարելու ՀՄՆՀ III շինարարական աշխատանքների գծով պահուստը (ծնթ. 9) և կուտակված տոկոսավճարները (112,874 USD):

7. Հիմնադիրների ներդրումներ

ՀՏԶՀ-ի միակ հիմնադիրը ՀՀ Կառավարությունն է: Հիմնադիրը ներդրել է հիմնական միջոցներ՝ 151,631 ԱՄՆ դոլար գնահատված արժեքով: Նշված հիմնական միջոցները 2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամբողջությամբ մաշված են:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

8. Դրամաշնորհներ կառավարությունից

Հիմնականում ներկայացնում է ՀՏԶ2-ի կողմից ծրագրերի իրականացման համար ստացված դրամաշնորհները՝

	31.12.2017թ. ավարտվող տարի								Ընդամենը USD
	ՀՄՀ III USD	SDC շնորհ-1 USD	SDC շնորհ USD	ՄԼՏԶ USD	ՍԱԲԾ USD	ՏՏԵԶ USD	USAID շնորհ USD	Ջերմուկ շնորհ USD	
Սկզբնական մնացորդ	22,306	8,122	-	33,343,517	99,110,196	68,715,625	9,120,527	-	210,320,293
Ստացված դրամաշնորհներ	-	-	2,518,650	-	-	-	-	2,483,629	5,002,279
Այլ աճ/ (նվազում)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատում	-	-	-	-	3,289,854	-	-	-	3,289,854
Փոխհատուցվող ծախսերի համապատասխան եկամուտ	(8,634)	(3,552)	(107,916)	(7,153,691)	(2,044,347)	(190,372)	(2,361,564)	(757,038)	(12,627,114)
Վերջնական մնացորդ	13,672	4,570	2,410,734	26,189,826	100,355,703	68,525,253	6,758,963	1,726,591	205,985,312

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

	31.12.2016թ. ավարտվող տարի						Ընդամենը USD
	ՀՄՀ III USD	SDC շնորհ-1 USD	ՄԱՏԶ USD	ՄԱԲԾ USD	ՏՏԵԶ USD	USAID շնորհ USD	
Սկզբնական մնացորդ	29,498	24,765	41,997,073	102,100,000	-	9,383,727	153,535,063
Ստացված դրամաշնորհներ	-	-	-		68,715,625	-	68,715,625
Այլ աճ/ (նվազում)	-	(8,519)	-	-	-	-	(8,519)
Վերագնահատում	-	-	-	(2,536,773)	-	-	(2,536,773)
Փոխհատուցվող ծախսերի համապատասխան եկամուտ	(7,192)	(8,124)	(8,653,556)	(453,031)	-	(263,200)	(9,385,103)
Վերջնական մնացորդ	22,306	8,122	33,343,517	99,110,196	68,715,625	9,120,527	210,320,293

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

9. Կրեդիտորական պարտքեր

	31.12.2017	31.12.2016
	USD	USD
ՄՆՏԶ		
<i>Աշխատանքների գծով (ա)</i>	322,610	256,616
<i>Այլ</i>	2,275	882
	<u>324,885</u>	<u>257,498</u>
ՀՄՆՀ III		
<i>Աշխատանքների գծով (ա)</i>	14,904	30,232
<i>Հաշվեգրված տոկոսների գծով</i>	112,874	77,224
	<u>127,778</u>	<u>107,456</u>
ՍԱԲԾ		
<i>Աշխատանքների գծով (ա)</i>	89,110	-
<i>Այլ</i>	18	918
	<u>89,128</u>	<u>918</u>
Ջերմուկ		
<i>Աշխատանքների գծով (ա)</i>	37,746	-
	<u>37,746</u>	<u>-</u>
USAID		
<i>Աշխատանքների գծով (ա)</i>	11,111	-
	<u>11,111</u>	<u>-</u>
ՏՏԵԶ		
<i>Այլ</i>	1	-
	<u>1</u>	<u>-</u>
	<u>590,649</u>	<u>365,872</u>

ա) Պահումները կատարվում են ծառայությունների դիմաց դուրս գրված հաշիվների 5% չափով՝ ՀՄՆՀ III ծրագրի շրջանակում, և 2.5%-ի՝ մնացած ծրագրերի շրջանակում, մինչև մեկ տարի ժամկետով՝ որպես աշխատանքի որակի երաշխիք:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

10. Ծրագրային ծախսեր

	31.12.2017թ. ավարտվող տարի								
	ՀՄՀ III USD	SDC շնորհ-1 USD	SDC շնորհ USD	ՄՆՏԶ USD	ՍԱԲԾ USD	USAID շնորհ USD	ՏՏԵԶ USD	Զերմուկ USD	Ընդամենը USD
Աշխատանքներ	-	-	-	5,838,718	1,782,208	244,486	-	754,937	8,620,349
Ապրանքներ	-	-	89,109	244,184	-	2,000,077	(710)	-	2,332,660
Խորհրդատվական ծառայություններ և	-	-	7,931	371,282	70,860	110,309	-	2,101	562,483
Գործառնական ծախսեր	6	-	10,876	683,464	184,962	2,612	53,494	-	935,414
Հիմնական միջոցների մատակարարում	8,628	3,552	-	16,043	6,317	4,080	88	-	38,708
Նախնական վճար	-	-	-	-	-	-	137,500	-	137,500
Ընդամենը	8,634	3,552	107,916	7,153,691	2,044,347	2,361,564	190,372	757,038	12,627,114

	31.12.2016թ. ավարտվող տարի					
	ՀՄՀ III USD	SDC շնորհ USD	ՄՆՏԶ USD	ՍԱԲԾ USD	USAID շնորհ USD	Ընդամենը USD
Աշխատանքներ	-	-	7,074,387	-	-	7,074,387
Ապրանքներ	-	-	160,805	-	212,139	372,944
Խորհրդատվական ծառայություններ և	-	4,551	735,518	308,797	31,000	1,079,866
Գործառնական ծախսեր	12	9	668,165	138,047	16,352	822,585
Հիմնական միջոցների մատակարարում	7,180	3,564	14,681	6,187	3,709	35,321
Նախնական վճար	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	7,192	8,124	8,653,556	453,031	263,200	9,385,103

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

11. Դրամական հոսքեր

	31.12.2017թ. ավարտվող տարի									
	ՀՄՀ III	SDC շնորհ-1	SDC շնորհ	ՄՆՏԶ	ՍԱԲԾ	USAID շնորհ	ՏՏԵԶ	Զերմուկ	ՀՏԶՀ այլ	Ընդամենը
	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD
Ստացված/ (վերադարձված) ֆոնդեր	-	-	354,180	7,742,652	766,443	2,387,119	144,255	2,483,629	-	13,878,278
Վարկ/շնորհ	-	-	314,915	5,518,643	-	2,324,404	133,397	-	-	8,291,359
ՀՀ Կառավարություն	-	-	-	1,792,986	766,443	-	10,858	2,483,629	-	5,053,916
Համայնքների ներդրումներ	-	-	39,265	431,023	-	62,715	-	-	-	533,003
Այլ հովանավորներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Մրագրային ծախսեր	(16,045)	(6)	(107,916)	(6,965,221)	(4,502,864)	(2,347,416)	(53,494)	(1,030,769)	-	(15,023,731)
Աշխատանքներ	(16,039)	-	-	(5,660,494)	(4,247,042)	(233,375)	-	(1,028,668)	-	(11,185,618)
Ապրանքներ	-	-	(89,109)	(249,951)	-	(2,001,123)	-	-	-	(2,340,183)
Խորհրդատվական ծառայություններ և ուսուցում	-	-	(7,931)	(371,312)	(70,860)	(110,305)	-	(2,101)	-	(562,509)
Գործառնական ծախսեր	(6)	(6)	(10,876)	(683,464)	(184,962)	(2,613)	(53,494)	-	-	(935,421)
Նախնական վճար	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Այլ գործառնական հոսքեր (զուտ)	35,658	(162)	-	-	-	-	-	-	141	35,637
Արտարժույթի օգուտ/(կորուստ)	84	-	(202)	(19)	(49)	(191)	(166)	(15,363)	3	(15,903)
Դրամական զուտ հոսք	19,697	(168)	246,062	777,412	(3,736,470)	39,512	90,595	1,437,497	144	(1,125,719)
Սկզբնական դրամական մնացորդ	93,900	168	-	746,714	25,241,353	23,815	-	-	4,237	26,110,187
Վերջնական դրամական մնացորդ	113,597	-	246,062	1,524,126	21,504,883	63,327	90,595	1,437,497	4,381	24,984,468

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

	31.12.2016թ. ավարտվող տարի						
	ՀՄՀ III	SDC շնորհ	ՄԱՏԶ	ՄԱԲԾ	USAID շնորհ	ՀՏԶՀ ալլ	Ընդամենը
	USD	USD	USD	USD	USD	USD	USD
Ստացված/ (վերադարձված) ֆոնդեր	-	6,646	9,219,306	3,779,650	286,757	-	13,292,359
Վարկ/շնորհ	-	6,646	6,328,253	3,691,776	282,596	-	10,309,271
ՀՀ Կառավարություն	-	-	2,131,066	87,874	-	-	2,218,940
Համայնքների ներդրումներ	-	-	759,987	-	4,161	-	764,148
Այլ հովանավորներ	-	-	-	-	-	-	-
Ծրագրային ծախսեր	(12,216)	(4,560)	(8,868,111)	(490,960)	(278,251)	-	(9,654,098)
Աշխատանքներ	(12,204)	-	(7,197,264)	-	-	-	(7,209,468)
Ապրանքներ	-	-	(267,195)	(44,117)	(230,898)	-	(542,210)
Խորհրդատվական ծառայություններ և ուսուցում	-	(4,551)	(735,487)	(308,821)	(31,000)	-	(1,079,859)
Գործառնական ծախսեր	(12)	(9)	(668,165)	(138,022)	(16,353)	-	(822,561)
Նախնական վճար	-	-	-	-	-	-	-
Այլ գործառնական հոսքեր (զուտ)	15,172	(1,746)	-	-	-	1,745	15,172
Արտաբյուջայի օգուտ/(կորուստ)	(26)	(172)	2,017	2,897	-	(6)	4,710
Դրամական զուտ հոսք	2,930	168	353,212	3,291,587	8,506	1,739	3,658,142
Մկզբնական դրամական մնացորդ	90,970	-	393,502	21,949,766	15,309	2,498	22,452,045
Վերջնական դրամական մնացորդ	93,900	168	746,714	25,241,353	23,815	4,237	26,110,187

12. Հարկեր

Կիրառելի հարկերը հաշվարկվում և վճարվում են Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենքների համաձայն:
Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը 20% է:

13. Դատական հայցեր

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների ստորագրման ամսաթվի դրությամբ ՀՏԶՀ-ի դեմ առկա են երկու դատական հայցեր՝ Ջերմուկ քաղաքի վերանորոգման ծրագրի շրջանակներում

- Պայմանագրային պարտավորությունները կատարելու պահանջի մասին
- Կապալառու կազմակերպության հետ պայմանագիրը լուծելու և պատճառած վնասը հատուցելու մասին:

14. ՖՀՄՄ 13 Իրական արժեքի չափման բացահայտումներ

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է այն ակտիվները և պարտավորությունները, որոնց իրական արժեքները բացահայտվել են ծանոթագրություններում.

Հոդված	Իրական արժեք հազար դրամ	Գնահատման մեթոդ	Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակ	Նշանակալի ոչ դիտարկելի էլակետային տվյալներ
Կրեդիտորական պարտքեր	590,649	Ընթացիկ Կարճաժամկետ (12 ամսից պակաս) առևտրային կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:	Մակարդակ 3	Կիրառելի չէ